ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1970

Vyhlásené: 20.03.1970 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

19

PREDSEDNÍCTVO FEDERÁLNEHO ZHROMAŽDENIA

vyhlasuje úplne znenie zákona z 26. februára 1964 č. 36 Zb. o organizácii súdov a o voľbach sudcov, ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom z 27. februára 1968 č. 29 Zb., zákonom z 20. decembra 1968 č. 175 Zb. a zákonom zo 17. decembra 1969 č. 156 Zb.

Národné zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

PRVÁ HLAVA
SÚSTAVA SÚDOV A HLAVNÉ ZÁSADY ICH ORGANIZÁCIE A ČINNOSTI

§ 1
Sústava súdov

(1) Súdnictvo vykonávajú volené a nezávislé súdy Československej socialistickej republiky, Českej socialistickej republiky a Slovenskej socialistickej republiky.

Súdy Československej socialistickej republiky sú: Najvyšší súd Československej socialistickej republiky, vyššie vojenské súdy a vojenské obvodové súdy; v čase brannej pohotovosti štátu aj vyššie poľné súdy a nižšie poľné súdy.

Súdy republík sú: Najvyšší súd Českej socialistickej republiky, Najvyšší súd Slovenskej socialistickej republiky, krajské súdy a okresné súdy.

(2) Na území hlavného mesta Prahy vykonáva pôsobnosť krajského súdu mestský súd; pôsobnosť okresných súdov vykonávajú obvodné súdy.

(3) Na území hlavného mesta Slovenska Bratislavy vykonáva pôsobnosť okresného súdu mestský súd.

(4) Na území mesta Brna vykonáva pôsobnosť okresného súdu mestský súd.

Úlohy súdov

§ 2

(1) Súdy sú povolané chrániť:

a) socialistický štát, jeho spoločenské zriadenie a vzťahy k svetovej socialistickej sústave,

b) politické, osobné, rodinné, pracovné, sociálne, bytové, majetkové a iné práva a zákonom chránené záujmy občanov,

c) práva a zákonom chránené záujmy štátnych, družstevných a iných spoločenských a hospodárskych organizácií,

d) bojaschopnosť ozbrojených síl i ozbrojených zborov a disciplínu a poriadok v nich ustanovený.

(2) Svojou činnosťou súdy vychovávajú občanov k oddanosti k vlasti, k veci socializmu a komunizmu, k zachovávaniu zákonov a iných právnych predpisov, k ochrane socialistického vlastníctva, k dodržiavaniu pracovnej disciplíny, k dôslednému plneniu povinností voči rodine a maloletým deťom, k úcte k právam, k cti a vážnosti spoluobčanov, k plneniu povinností, ktoré im ukladá obrana vlasti, k čestnému plneniu všetkých povinností k štátu a spoločnosti a k zachovávaniu všetkých pravidiel socialistického spolužitia.

(3) Pri ukladaní a výkone trestov majú súdy na zreteli nielen potrestanie páchateľa, ale aj jeho polepšenie a prevýchovu.

(4) Súdy upozorňujú orgány a organizácie na nedostatky, ktoré zistili v ich činnosti. Orgány a organizácie sú povinné na tieto upozornenia odpovedať a oznamovať, čo urobili na odstránenie zistených nedostatkov.

§ 3

(1) Súdy plnia svoje úlohy najmä tým, že:

a) rozhodujú o právach a zákonom chránených záujmoch občanov a socialistických organizácií,

b) rozhodujú v trestnom konaní o vine obvineného a ukladajú zákonom ustanovené tresty, prípadne iné opatrenia,

c) v prípadoch ustanovených zákonom preskúmavajú zákonnosť rozhodnutí iných orgánov,

d) predchádzajú sporom medzi občanmi a socialistickými organizáciami a medzi občanmi navzájom, ako aj páchaniu protispoločenských činov.

(2) Súdy vykonávajú medzi občanmi výchovnú činnosť smerujúcu k propagácii socialistického právneho poriadku a k prehlbovaniu socialistického právneho vedomia pracujúcich.
Základné zásady organizácie a činnosti súdov

§ 4

(1) Súdnictvo sa vykonáva za širokej účasti pracujúceho ľudu. Pri plnení svojich úloh postupujú súdy v úzkej súčinnosti s inými štátnymi orgánmi, najmä s národnými výbormi a s dobrovoľnými spoločenskými organizáciami pracujúcich a usilujú sa o to, aby do boja proti porušovaniu socialistického právneho poriadku boli zapojené najširšie vrstvy občanov.

(2) Na posilnenie výchovného vplyvu súdneho konania môžu v ňom vystupovať i národné výbory a dobrovoľné spoločenské organizácie pracujúcich; ich postavenie v konaní je upravené predpismi o súdnom konaní.

§ 5

(1) V konaní pred súdom rozhoduje senát alebo samosudca. Zákon ustanovuje, v ktorých senátoch a v ktorých veciach sa zúčastnia na rozhodovaní sudcovia z ľudu. Zákony o súdnom konaní ustanovujú, v ktorých veciach rozhoduje samosudca. Ako samosudca môže rozhodovať len sudca z povolania.

(2) Sudcovia z povolania a sudcovia z ľudu sú si pri rozhodovaní rovní. Predsedom senátu môže byť len sudca z povolania.

§ 6 - zrušený

§ 7

Sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a sú viazaní jedine právnym poriadkom socialistického štátu. Sú povinní spravovať sa zákonmi a inými právnymi predpismi a vykladať ich v súlade so socialistickým právnym vedomím.

§ 8

(1) Všetci občania sú si pred zákonom i pred súdom rovní.

(2) Každý občan môže pred súdom konať vo svojej materčine.

(3) Rozhodnutia všetkých súdov pôsobiacich v Československej socialistickej republike sú platné a vykonateľné na celom jej území. Súdy Českej socialistickej republiky a súdy Slovenskej socialistickej republiky poskytujú si vzájomne právnu pomoc. To platí aj vo vzájomných vzťahoch súdov republík a súdov Československej socialistickej republiky.

§ 9

(1) Konanie pred všetkými súdmi je zásadne ústne a verejné. Verejnosť môže byť vylúčená len v prípadoch ustanovených zákonom.

(2) Rozsudky sa vyhlasujú v mene republiky a vždy verejne.

§ 10

(1) V konaní postupujú súdy tak, aby bol zistený skutočný stav veci a pri svojom rozhodovaní z neho vychádzajú.

(2) Pri prejednávaní protispoločenských činov môžu súdy ukladať len tresty (opatrenia) ustanovené zákonom a za činy v zákone uvedené.

§ 11

Obvinenému sa zabezpečuje právo obhajoby vrátane práva voliť si obhajcu.

§ 12
Účasť advokátov v súdnom konaní

Pri obhajobe občanov a pri poskytovaní inej právnej pomoci občanom a socialistickým organizáciám pôsobia advokáti.

§ 13

Prokurátor sa podľa ustanovení o súdnom konaní zúčastní na konaní na súdoch a vykonáva dozor nad dôsledným vykonávaním a zachovávaním zákonov a iných právnych predpisov.

DRUHÁ HLAVA
ORGANIZÁCIA A ČINNOSŤ SÚDOV

§ 14 - zrušený

Okresné súdy

§ 15

(1) Okresný súd sa skladá z predsedu súdu, prípadne jeho námestníka (námestníkov), ďalších sudcov z povolania a sudcov z ľudu.

(2) Okresný súd rozhoduje v senátoch alebo samosudcom. Samosudca môže byť len sudca z povolania.

(3) Senáty okresného súdu sa skladajú zo sudcu z povolania a z dvoch sudcov z ľudu.

§ 16

Okresné súdy rozhodujú ako súdy prvého stupňa.

§ 17

(1) Predseda okresného súdu:

a) môže predsedať ktorémukoľvek senátu,

b) sleduje rozhodovanie všetkých senátov a samosudcov,

c) vybavuje sťažnosti pracujúcich.

(2) Predseda okresného súdu vykonáva správu okresného súdu, najmä zabezpečuje jeho riadny chod po stránke kádrovej, organizačnej, hospodárskej a finančnej a stará sa o politickú a odbornú výchovu sudcov a ostatných pracovníkov okresného súdu.

(3) Predsedu okresného súdu zastupuje v jeho neprítomnosti námestník predsedu okresného súdu; ak predseda okresného súdu nemá námestníka, iný sudca z povolania predsedom súdu na to určený.

Krajské súdy

§ 18

(1) Krajský súd sa skladá z predsedu súdu, jeho námestníka (námestníkov), ďalších sudcov z povolania a sudcov z ľudu.

(2) Krajský súd rozhoduje v senátoch.

(3) Senáty krajského súdu sa skladajú:

a) z dvoch sudcov z povolania a troch sudcov z ľudu, ak rozhodujú ako súdy prvého stupňa v trestných veciach,

b) zo sudcu z povolania a dvoch sudcov z ľudu, ak rozhodujú ako súdy prvého stupňa v iných veciach,

c) z troch sudcov z povolania v ostatných prípadoch.

§ 19

(1) Krajské súdy dozerajú na rozhodovanie všetkých súdov a štátnych notárstiev vo svojom obvode najmä tým, že rozhodujú ako súdy druhého stupňa vo veciach, v ktorých rozhodovali v prvom stupni okresné súdy alebo štátne notárstva.

(2) Ďalšie prípady rozhodovania krajských súdov upravujú zákony o súdnom konaní.

§ 20 - zrušený

§ 21

(1) Predseda krajského súdu:

a) môže predsedať ktorémukoľvek senátu,

b) sleduje rozhodovanie všetkých senátov krajského súdu a okresných súdov v obvode krajského súdu,

c) vybavuje sťažnosti pracujúcich.

(2) Predseda krajského súdu vykonáva správu krajského súdu, najmä zabezpečuje jeho riadny chod po stránke kádrovej, organizačnej, hospodárskej a finančnej, stará sa o politickú a odbornú výchovu sudcov a ostatných pracovníkov krajského súdu a riadi a kontroluje výkon správy okresných súdov.

(3) Predsedu krajského súdu zastupuje v jeho neprítomnosti námestník predsedu krajského súdu.

Najvyššie súdy republík

§ 21a

(1) Najvyšší súd republiky sa skladá z predsedu súdu, jeho námestníkov a ďalších sudcov z povolania.

(2) Najvyšší súd republiky rozhoduje v senátoch.

(3) Senáty najvyššieho súdu republiky sa skladajú z troch sudcov z povolania.

§ 21b

Najvyšší súd republiky je najvyšším súdnym orgánom republiky. Vykonáva dozor nad rozhodovaním všetkých súdov najmä tým, že

a) rozhoduje o odvolaniach proti prvostupňovým rozhodnutiam krajských súdov,

b) rozhoduje o sťažnostiach pre porušenie zákona v prípadoch uvedených v zákonoch o súdnom konaní,

c) rozhoduje v ďalších prípadoch určených zákonmi o súdnom konaní.

§ 21c

(1) Sudcovia z povolania najvyššieho súdu republiky tvoria podľa úseku svojej činnosti trestné a občianskoprávne kolégiá. Predsedami kolégií sú námestníci predsedu najvyššieho súdu.

(2) Predsedovia kolégií organizujú a riadia činnosť kolégií a sledujú rozhodovanie senátov v kolégiách. Najmä riadia ich rozborovú činnosť, navrhujú kolégiám zovšeobecnenie poznatkov z rozhodovania súdov, upozorňujú ich na nedostatky v rozhodovaní, navrhujú zaujatie stanovísk k správnemu výkladu zákonov a iných právnych predpisov a podávajú plénu najvyššieho súdu správu o činnosti kolégií.

§ 21d

(1) Plénum najvyššieho súdu republiky sa skladá z predsedu najvyššieho súdu, jeho námestníkov a ostatných sudcov z povolania. Platne sa môže uznášať za prítomnosti najmenej dvoch tretín všetkých sudcov z povolania najvyššieho súdu.

(2) Plénum najvyššieho súdu republiky najmä

a) uznáša sa na rokovacom poriadku najvyššieho súdu republiky,

b) prejednáva a schvaľuje správy predsedov kolégií najvyššieho súdu republiky o činnosti týchto kolégií a zaujíma stanoviská k závažným právnym otázkam sporným medzi kolégiami,

c) prejednáva správy o účinnosti zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov a na ich podklade dáva podnety na novú právnu úpravu,

d) prejednáva a schvaľuje správy o stave socialistickej zákonnosti pre národnú radu.

(3) Zasadnutia pléna najvyššieho súdu republiky sú neverejné. Na zasadnutiach pléna sa môže zúčastňovať generálny prokurátor príslušnej republiky a minister spravodlivosti príslušnej republiky; na zasadnutia pléna možno prizvať aj vedúcich iných štátnych orgánov a spoločenských organizácií a s poradným hlasom predsedov krajských súdov.

§ 21e

(1) Predseda najvyššieho súdu republiky:

a) môže predsedať ktorémukoľvek senátu,

b) sleduje rozhodovanie senátov najvyššieho súdu republiky a všetkých krajských a okresných súdov a môže dávať podnety na vydanie rozhodnutí alebo stanoviska na zabezpečenie jednotného výkladu zákonov,

c) vybavuje sťažnosti pracujúcich,

d) zvoláva plénum najvyššieho súdu, predsedá mu a určuje program rokovania,

e) vykonáva správu najvyššieho súdu, najmä zabezpečuje jeho riadny chod po stránke kádrovej, organizačnej, hospodárskej a finančnej a stará sa o politickú a odbornú výchovu sudcov a ostatných pracovníkov najvyššieho súdu.

(2) Námestníci predsedu najvyššieho súdu republiky zastupujú predsedu najvyššieho súdu republiky spôsobom ustanoveným v rokovacom poriadku najvyššieho súdu republiky.

Vojenské súdy

§ 22

Vojenské súdy rozhodujú o všetkých trestných veciach príslušníkov ozbrojených síl a ozbrojených zborov, vojnových zajatcov a ďalších iných osôb, o ktorých to ustanovuje zákon.

§ 23

(1) Vojenský obvodový súd sa skladá z náčelníka, prípadne zástupcu (zástupcov) náčelníka, ďalších sudcov z povolania a sudcov z ľudu.

(2) Vojenský obvodový súd rozhoduje v senátoch alebo samosudcom. Samosudcom môže byť len sudca z povolania.

(3) Senáty vojenského obvodového súdu sa skladajú zo sudcu z povolania a z dvoch sudcov z ľudu.

(4) Vojenské obvodové súdy rozhodujú ako súdy prvého stupňa.

§ 23a

(1) Náčelník vojenského obvodového súdu

a) môže predsedať ktorémukoľvek senátu,

b) sleduje rozhodovanie všetkých senátov a samosudcov,

c) vybavuje sťažnosti pracujúcich.

(2) Náčelník vojenského obvodového súdu vykonáva správu vojenského obvodového súdu, najmä zabezpečuje jeho riadny chod po stránke kádrovej, organizačnej, hospodárskej a finančnej a stará sa o politickú a odbornú výchovu sudcov a ostatných pracovníkov vojenského obvodového súdu a plní ďalšie povinnosti, ktoré vyplývajú z jeho vojenského služobného pomeru.

§ 24

(1) Vyšší vojenský súd sa skladá z náčelníka, zástupcu (zástupcov) náčelníka, ďalších sudcov z povolania a sudcov z ľudu.

(2) Vyšší vojenský súd rozhoduje v senátoch.

(3) Senáty vyššieho vojenského súdu sa skladajú

a) z dvoch sudcov z povolania a troch sudcov z ľudu, ak rozhodujú ako súdy prvého stupňa v trestných veciach,

b) z troch sudcov z povolania v ostatných prípadoch.

(4) Vyššie vojenské súdy dozerajú na rozhodovanie všetkých súdov vo svojom obvode najmä tým, že rozhodujú ako súdy druhého stupňa vo veciach, v ktorých rozhodovali v prvom stupni vojenské obvodové súdy.

(5) Ďalšie prípady rozhodovania vyšších vojenských súdov upravujú zákony o súdnom konaní.

§ 24a

(1) Náčelník vyššieho vojenského súdu

a) môže predsedať ktorémukoľvek senátu,

b) sleduje rozhodovanie všetkých senátov vyššieho vojenského súdu a vojenských obvodových súdov v obvode vyššieho vojenského súdu,

c) vybavuje sťažnosti pracujúcich.

(2) Náčelník vyššieho vojenského súdu vykonáva správu vyššieho vojenského súdu, najmä zabezpečuje jeho chod po stránke kádrovej, organizačnej, hospodárskej a finančnej, stará sa o politickú a odbornú výchovu sudcov a ostatných pracovníkov vyššieho vojenského súdu, riadi a kontroluje výkon správy vojenských obvodových súdov a plní ďalšie povinnosti, ktoré vyplývajú z jeho vojenského služobného pomeru.

Najvyšší súd Československej socialistickej republiky

§ 25

Najvyšší súd Československej socialistickej republiky sa skladá z predsedu súdu, podpredsedu súdu, námestníkov predsedu súdu a ďalších sudcov z povolania.

§ 26

(1) Najvyšší súd Československej socialistickej republiky rozhoduje v senátoch.

(2) Senáty Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky sa skladajú:

a) z predsedu a štyroch sudcov z povolania, ak rozhodujú o sťažnosti pre porušenie zákona podanej proti rozhodnutiam najvyšších súdov republík alebo vojenských senátov Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky, alebo keď zaujímajú stanoviská k zabezpečeniu jednotného výkladu zákona; v tomto prípade treba dbať na to, aby členmi senátu boli občania obidvoch republík,

b) z predsedu a dvoch sudcov z povolania, ak rozhodujú v ostatných prípadoch.

(3) Ak sa rozhoduje vo veciach spadajúcich do výlučnej príslušnosti vojenských súdov podľa § 22, je senát zložený z vojenských sudcov Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky; vo veciach dotýkajúcich sa všeobecných a vojenských súdov rozhodujú zmiešané senáty, zložené zo sudcov trestného a vojenského kolégia. Podrobnosti o zostavovaní zmiešaných senátov upraví rokovací poriadok Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky.

§ 27

(1) Najvyšší súd Československej socialistickej republiky sleduje rozhodovanie najvyšších súdov republík a vojenských súdov.

Dozerá nad zákonnosťou rozhodovania všetkých súdov a zabezpečuje jeho jednotnosť tým, že

a) rozhoduje o odvolaniach proti rozhodnutiam vyšších vojenských súdov,

b) rozhoduje o sťažnostiach pre porušenie zákona proti rozhodnutiam najvyšších súdov republík a všetkých vojenských súdov a ďalej proti rozhodnutiam vojenských senátov Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky, pokiaľ tento súd rozhodoval o odvolaniach; pri rozhodovaní o sťažnostiach pre porušenie zákona proti rozhodnutiam vojenských senátov Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky sú vylúčení sudcovia, ktorí rozhodovali o opravnom prostriedku,

c) zaujíma stanoviská k zabezpečeniu jednotného výkladu zákona,

d) preskúmava zákonnosť právoplatných rozhodnutí, ktorými bol uložený trest smrti.

(2) Najvyšší súd Československej socialistickej republiky ďalej

a) rozhoduje o uznaní rozhodnutí cudzozemských súdov na území Československej socialistickej republiky,

b) rozhoduje spory o miestnej príslušnosti medzi súdmi alebo štátnymi notárstvami Českej socialistickej republiky a Slovenskej socialistickej republiky,

c) rozhoduje o určení miestne príslušného súdu alebo štátneho notárstva, ak nemožno zistiť, či miestne príslušný súd alebo štátne notárstvo je na území jednej či druhej republiky,

d) rozhoduje o prikázaní veci súdu alebo štátnemu notárstvu druhej republiky, pokiaľ to zákon o súdnom konaní pripúšťa,

e) rozhoduje o kompetenčných sporoch medzi vojenskými a ostatnými súdmi,

f) rozhoduje spory o kompetencii medzi súdmi jednej republiky a štátnymi notárstvami druhej republiky.

§ 27a

(1) Ak niektorá otázka vyžaduje zjednotenie výkladu, môže ju predseda Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky prikázať senátu na zaujatie stanoviska [§ 26 ods. 2 písm. a)].

(2) Pred zaujatím stanoviska si predseda Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky vyžiada vyjadrenie generálneho prokurátora Československej socialistickej republiky a predsedov najvyšších súdov republík.

(3) Podrobnosti upraví rokovací poriadok Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky. V rokovacom poriadku sa ustanoví aj postup, ako má Najvyšší súd Československej socialistickej republiky v záujme zabezpečenia jednotného výkladu zákona zaujímať v určitej právnej otázke stanovisko.

§ 28

(1) Sudcovia z povolania Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky tvoria podľa úseku svojej činnosti trestné, občianskoprávne a vojenské kolégiá. Predsedami kolégií sú námestníci predsedu Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky.

(2) Predsedovia kolégií organizujú a riadia činnosť kolégií a sledujú rozhodovanie senátov v kolégiách. Najmä riadia ich rozborovú činnosť, navrhujú kolégiám zovšeobecnenie poznatkov z rozhodovania súdov, upozorňujú ich na nedostatky v rozhodovaní, navrhujú zaujatie stanovísk k správnemu výkladu zákonov a iných právnych predpisov a podávajú plénu Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky správu o činnosti kolégií. Predseda vojenského kolégia okrem toho plní ďalšie povinnosti vyplývajúce z jeho vojenského služobného pomeru a zastupuje predsedu Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky vo vojenských záležitostiach.

§ 29

(1) Plénum Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky tvoria predseda, podpredseda, námestníci predsedu a ďalší členovia kolégií Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky. Na zasadnutí pléna môžu sa zúčastňovať generálny prokurátor Československej socialistickej republiky a s poradným hlasom predsedovia najvyšších súdov republík. Na zasadnutie pléna možno prizvať aj vedúcich iných štátnych orgánov a spoločenských organizácií.

(2) Plénum Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky sa môže platne uznášať za prítomnosti najmenej dvoch tretín svojich členov.

(3) Plénum Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky najmä

a) uznáša sa na rokovacom poriadku Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky,

b) prejednáva a schvaľuje správy predsedov kolégií Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky o činnosti týchto kolégií a zaujíma stanoviská k závažným právnym otázkam sporným medzi kolégiami,

c) prejednáva správy o účinnosti zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov a na ich podklade dáva podnety na novú právnu úpravu,

d) prejednáva a schvaľuje správy o stave socialistickej zákonnosti pre Federálne zhromaždenie.

§ 30 - zrušený

§ 31

(1) Predseda Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky zvoláva plénum tohto súdu a predsedá mu. Vykonáva správu Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky s výnimkou jeho vojenského kolégia, najmä zabezpečuje jeho riadny chod po stránke kádrovej, organizačnej, hospodárskej a finančnej a stará sa o politickú a odbornú výchovu sudcov a ostatných pracovníkov Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky.

(2) Podpredseda zastupuje predsedu. Rokovací poriadok určí, ako sa podpredseda Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky podieľa na správe.

§ 32 - zrušený

§ 33
Sídla a obvody súdov

(1) Sídlom Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky je Praha.

(2) Sídlom najvyšších súdov republík sú hlavné mestá republík.

(3) Sídla a obvody okresných a krajských súdov určia zákony národných rád.

(4) Minister spravodlivosti príslušnej republiky môže určiť, že veci určitého druhu z obvodu niekoľkých súdov bude vybavovať jeden okresný súd; v odbore vojenského súdnictva prislúcha toto právo ministrovi národnej obrany.

(5) Vojenské obvodové súdy a vyššie vojenské súdy zriaďuje a zrušuje prezident Československej socialistickej republiky, ktorý tiež ustanovuje ich sídla a obvody.

§ 34
Konanie mimo sídla súdu

Na zvýšenie výchovného účinku súdneho konania môžu súdy prejednávať jednotlivé veci priamo na závodoch alebo v iných miestach mimo svojho sídla. Vojenské súdy ich môžu prejednávať v jednotkách ozbrojených síl a ozbrojených zborov.

TRETIA HLAVA
SPRÁVA SÚDOV

§ 35

(1) Správu okresných a krajských súdov a najvyššieho súdu republiky vykonáva ministerstvo spravodlivosti príslušnej republiky. Za tým účelom najmä:

a) vykonáva previerky práce okresných a krajských súdov,

b) sleduje súdnu činnosť a dáva najvyššiemu súdu republiky, prípadne Najvyššiemu súdu Československej socialistickej republiky podnety na zovšeobecnenie súdnej činnosti a na zabezpečenie správneho výkladu zákonov a iných právnych predpisov,

c) vydáva smernice o otázkach výkonu správy súdu,

d) riadi činnosť súdov na úseku propagácie právneho poriadku,

e) zabezpečuje riadny chod súdov po stránke kádrovej, organizačnej, hospodárskej a finančnej,

f) organizuje a riadi politickú a odbornú výchovu sudcov a ostatných pracovníkov súdov.

(2) V rámci úloh uvedených v odseku 1 pod písm. a) a b) môže minister spravodlivosti príslušnej republiky podať sťažnosť pre porušenie zákona, ak zistí pri plnení svojich úloh, že sú na to dané podmienky podľa zákonov o súdnom konaní.

§ 36

Správu krajských a okresných súdov vykonáva minister spravodlivosti príslušnej republiky buď priamo, alebo prostredníctvom ich predsedov; správu okresných súdov môže vykonávať aj prostredníctvom predsedov krajských súdov. Správu najvyššieho súdu republiky vykonáva minister spravodlivosti príslušnej republiky prostredníctvom predsedu tohto súdu.

§ 37
Výkon správy vojenských súdov

(1) Správu v odbore vojenského súdnictva (§ 35) vykonáva minister národnej obrany, ktorému prislúchajú oprávnenia ministra spravodlivosti republiky. Na Ministerstve národnej obrany sa zriadi Správa vojenských súdov. Minister národnej obrany môže pri výkone správy preniesť na náčelníka Správy vojenských súdov výkon niektorých svojich oprávnení. Minister národnej obrany určí, v akom rozsahu sa na správe vojenských súdov podieľajú ich náčelníci.

(2) Správu vojenského kolégia Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky vykonáva minister národnej obrany prostredníctvom predsedu tohto kolégia po dohode s predsedom Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky.

§ 38 - zrušený

ŠTVRTÁ HLAVA
VOĽBY SUDCOV

Prvý oddiel
Všeobecné ustanovenia o voľbách

§ 39
Predpoklady pre voľbu

(1) Za sudcu môže byť zvolený každý svojprávny, bezúhonný, veci socializmu oddaný československý štátny občan, ktorého politická a odborná spôsobilosť, skúsenosti a morálne vlastnosti dávajú záruku, že bude funkciu riadne vykonávať, má právo voliť do zastupiteľských zborov, v deň voľby dosiahol vek 24 rokov a súhlasí so svojou kandidatúrou na určitom súde.

(2) Sudca z povolania okrem splnenia podmienok uvedených v predošlom odseku musí mať úplné vysokoškolské právnické vzdelanie a úspešne zloženú odbornú justičnú skúšku.

(3) Sudca z ľudu na vojenskom súde okrem splnenia podmienok uvedených v odseku 1 musí konať činnú vojenskú službu alebo byť príslušníkom ozbrojených zborov; sudcovia z povolania na vojenských súdoch a vojenskí sudcovia Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky musia okrem toho mať hodnosť dôstojníka (generála) a splnené podmienky uvedené v odseku 2.

§ 40
Volebné obdobie

(1) Sudcovia z povolania sú volení na dobu desiatich rokov.

(2) Sudcovia z ľudu sú volení na dobu štyroch rokov.

(3) Volebné obdobie sa začína dňom zvolenia.

(4) Sudcovia vojenských súdov a vojenskí sudcovia Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky sú volení na dobu, po ktorú vykonávajú vojenskú činnú službu alebo po ktorú sú príslušníkmi ozbrojených zborov, najdlhšie však na dobu desiatich rokov, ak ide o sudcov z povolania, a na dobu štyroch rokov, ak ide o sudcov z ľudu.

§ 41
Počet sudcov

(1) Počet sudcov z povolania na okresných a krajských súdoch a na najvyšších súdoch republík ustanovuje minister spravodlivosti príslušnej republiky.

(2) Počet sudcov z povolania na vojenských súdoch určuje minister národnej obrany.

(3) Počet sudcov na Najvyššom súde Československej socialistickej republiky ustanovuje Predsedníctvo Federálneho zhromaždenia.

(4) Počet sudcov z ľudu ustanovujú predsedovia (náčelníci) príslušného súdu, a to tak, aby jednotliví sudcovia nemuseli zasadať viac ako 12 dní do roka.

§ 42
Sľub

(1) Po svojom zvolení skladajú sudcovia tento sľub: „Sľubujem, že budem verný Československej socialistickej republike a veci socializmu, že sa budem spravovať Ústavou i ostatnými zákonmi a vykladať ich v súlade so socialistickým právnym vedomím.“

(2) Bez zloženia tohto sľubu nemôže sudca vykonávať svoju funkciu. Odmietnutie zloženia sľubu má za následok stratu funkcie.

(3) Zloženie sľubu sa neopakuje, ak bol sudca zvolený znovu alebo do inej sudcovskej funkcie.

(4) Sľub skladajú:

a) sudcovia z povolania súdov republík do rúk predsedu národnej rady,

b) sudcovia Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky a sudcovia z povolania vojenských súdov do rúk predsedu Federálneho zhromaždenia,

c) sudcovia z ľudu okresných a krajských súdov do rúk predsedu národného výboru, ktorý ich zvolil,

d) sudcovia z ľudu vojenských súdov do rúk náčelníka súdu.

Druhý oddiel
Voľby sudcov

§ 43

(1) Sudcov z povolania súdov republík volí a odvoláva národná rada na návrh príslušného orgánu Národného frontu.

(2) Sudcov Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky a sudcov z povolania vojenských súdov volí a odvoláva Federálne zhromaždenie na návrh príslušného orgánu Národného frontu.

(3) Sudcov z ľudu súdov republík volia a odvolávajú národné výbory podľa zákonov národných rád.

(4) Sudcov z ľudu vojenských súdov volia a odvolávajú zhromaždenia príslušníkov ozbrojených síl a ozbrojených zborov na návrh komisií ustanovených príslušnými veliteľmi.

§ 44

(1) Predsedu a podpredsedu Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky volí Federálne zhromaždenie zo sudcov zvolených na Najvyšší súd Československej socialistickej republiky.

(2) Námestníkov predsedu Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky volí Federálne zhromaždenie zo sudcov zvolených na tento súd.

(3) Predsedu najvyššieho súdu republiky, ako aj jeho námestníkov volí národná rada zo sudcov zvolených na tento súd.

(4) Predsedov senátov Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky, ako aj predsedov senátov najvyšších súdov republiky ustanovujú predsedovia príslušného súdu zo sudcov zvolených na tento súd; ak ide o vojenských sudcov, robia tak na návrh ministra národnej obrany.

(5) Predsedov krajských súdov, ich námestníkov, ako aj predsedov okresných súdov a ich námestníkov ustanovuje minister spravodlivosti príslušnej republiky zo sudcov z povolania zvolených na tento súd.

(6) Predsedov senátov krajských a okresných súdov ustanovuje predseda príslušného krajského súdu zo sudcov z povolania zvolených na tento súd.

(7) Náčelníkov vyšších vojenských súdov, vojenských obvodových súdov a ich zástupcov, predsedov senátov vyšších vojenských súdov a vojenských obvodových súdov ustanovuje zo sudcov zvolených pre vyššie vojenské súdy a pre vojenské obvodové súdy minister národnej obrany.

§ 44a

(1) O odvolaní a uvoľnení sudcu z funkcie uvedenej v § 44 rozhoduje orgán, ktorý sudcu zvolil, prípadne ustanovil.

(2) Do funkcií uvedených v § 44 ods. 1 až 3 sú sudcovia volení a z nich odvolávaní, prípadne uvoľňovaní na návrh príslušného orgánu Národného frontu.

§ 45 až § 48 vrátane označenia tretieho a štvrtého oddielu - zrušené

PIATA HLAVA
POSTAVENIE SUDCOV

§ 49
Základné povinnosti sudcov

(1) Sudcovia sú povinní pri výkone svojej funkcie zachovávať zákony i iné právne predpisy, vykladať ich v záujme pracujúceho ľudu a rozhodovať spravodlivo.

(2) Sudcovia sú povinní využívať svoje znalosti a skúsenosti na politickú a výchovnú činnosť medzi občanmi. Táto politická a výchovná činnosť má smerovať k upevňovaniu socialistických vzťahov medzi občanmi a k prehlbovaniu socialistického právneho vedomia pracujúcich. Majú preto oboznamovať občanov so zásadami socialistického právneho poriadku a na besedách s občanmi prejednávať i vhodné verejne prejednávané typické prípady porušovania socialistickej zákonnosti a zásad socialistického spolužitia.

(3) Sudcovia sú tiež povinní zachovávať v úradných veciach mlčanlivosť, a to i po zániku sudcovskej funkcie, ak neboli od tejto povinnosti zo zákona alebo osobou na to povolanou oslobodení. Oslobodiť sudcu od povinnosti zachovávať mlčanlivosť môže predseda (náčelník) súdu, a ak ide o predsedu (náčelníka) súdu, predseda (náčelník) súdu vyššieho stupňa.

(4) Sudcovia sú povinní svoje povinnosti svedomite vykonávať a vystríhať sa pri výkone svojej funkcie i v občianskom živote všetkého, čo by mohlo narušiť vážnosť sudcovskej funkcie alebo znížiť dôveru občanov k socialistickému súdnictvu.

§ 50 - zrušený

Zánik sudcovskej funkcie

§ 51
Odvolanie zo sudcovskej funkcie

(1) Sudca môže byť z funkcie uvedenej v § 43 ods. 1 a 2 odvolaný pred uplynutím funkčného obdobia, ak

a) závažným spôsobom porušuje svoje sudcovské povinnosti,

b) jeho zdravotný stav mu nedovoľuje riadne vykonávať sudcovské povinnosti,

c) dosiahol 65 rokov.

(2) Návrh na odvolanie sudcu z funkcie môže tiež podať minister spravodlivosti príslušnej republiky, ak ide o sudcu z povolania okresného a krajského súdu alebo najvyššieho súdu republiky; v ostatných prípadoch môže návrh podať ústredný orgán poverený správou súdov. Pred rozhodnutím o odvolaní sudcu z funkcie treba si vyžiadať jeho vyjadrenie.

(3) Sudca z povolania vojenského súdu a vojenský sudca Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky môže byť odvolaný z funkcie uvedenej v § 43 ods. 2 aj na návrh ministra národnej obrany, ak je to odôvodnené organizačnými zmenami alebo inými dôležitými potrebami ozbrojených síl.

(4) Postup pri odvolávaní sudcu z ľudu vojenského súdu upraví minister národnej obrany.

(5) Funkcia, do ktorej bol sudca zvolený alebo ustanovený, zaniká dňom, keď mu bolo doručené rozhodnutie o odvolaní z funkcie. Odvolanie z funkcií uvedených v § 44 nemá za následok stratu funkcie sudcu (§ 43).

§ 52
Uvoľnenie zo sudcovskej funkcie

(1) Sudca môže byť na svoju žiadosť zo sudcovskej funkcie uvoľnený, ak ju nemôže trvale vykonávať preto, že bol povolaný do inej spoločensky významnej funkcie, alebo pre chorobu, alebo z iných vážnych dôvodov.

(2) Pred rozhodnutím orgánu uvedeného v § 44a o uvoľnení sudcu z funkcie treba si vyžiadať stanovisko ústredného orgánu povereného správou príslušného súdu. Uvoľnenie sudcu z funkcií uvedených v § 44 nemá za následok stratu funkcie sudcu (§ 43).

(3) Funkcia, do ktorej bol sudca zvolený alebo ustanovený, zaniká dňom, keď mu bolo doručené rozhodnutie o uvoľnení. Doručením rozhodnutia o uvoľnení z funkcie sudcu (§ 43) zaniká aj funkcia, na ktorú bol sudca ustanovený (§ 44).

§ 53

(1) Sudca stráca svoju funkciu tiež dňom právoplatnosti rozsudku, ktorým bol odsúdený pre trestný čin spáchaný úmyselne, alebo ak stratil právo voliť.

(2) Sudca z povolania vojenského súdu a vojenský sudca Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky nemôže byť prepustený z vojenskej činnej služby alebo z ozbrojeného zboru, ak predtým podľa § 51 nebol odvolaný zo sudcovskej funkcie (§ 43) alebo podľa § 52 nebol z tejto funkcie uvoľnený.

§ 54
Podmienky trestného stíhania

Pre činy spáchané pri výkone sudcovskej funkcie alebo v súvislosti s výkonom tejto funkcie možno sudcov trestne stíhať alebo vziať do väzby iba so súhlasom orgánu, ktorý ich zvolil.

§ 55
Dočasné pozbavenie výkonu funkcie

(1) Sudca, ktorý je trestne stíhaný, alebo na ktorého bol podaný návrh na odvolanie z funkcie, môže byť až do skončenia trestného konania alebo do rozhodnutia o návrhu na odvolanie z funkcie dočasne pozbavený výkonu sudcovskej funkcie.

(2) O dočasnom pozbavení výkonu sudcovskej funkcie rozhoduje:

a) predseda súdu, ak ide o sudcu príslušného súdu,

b) predseda krajského súdu, ak ide o predsedu okresného súdu alebo jeho námestníka,

c) minister spravodlivosti príslušnej republiky, ak ide o predsedu krajského súdu alebo jeho námestníka,

d) minister národnej obrany, ak ide o sudcu vojenského súdu.

(3) Orgán, ktorý začal trestné konanie proti sudcovi, upovedomí o tom predsedu (náčelníka) príslušného súdu, a ak ide o sudcu z povolania, aj ústredný orgán poverený správou príslušného súdu.

§ 56

(1) Sudcovská funkcia je verejnou funkciou. Na vzťahy vyplývajúce z výkonu sudcovskej funkcie vzťahujú sa, s výnimkou sudcov vojenských súdov a vojenských sudcov Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky, pokiaľ tento zákon neustanovuje niečo iné, odo dňa zloženia sľubu zvoleného sudcu predpisy Zákonníka práce. Osobné veci sudcov z povolania okresných a krajských súdov a najvyšších súdov republík vybavuje ministerstvo spravodlivosti príslušnej republiky. Oprávnenia ministra spravodlivosti príslušnej republiky podľa § 36 tým nie sú dotknuté.

(2) Platové pomery sudcov z povolania upraví minister spravodlivosti po dohode s ministrom práce a sociálnych vecí príslušnej republiky. Platové pomery sudcov Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky upraví vláda Československej socialistickej republiky.

§ 56a

Sudcovia z povolania vojenských súdov a vojenskí sudcovia Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky sú vojakmi z povolania, zahrňujú sa do počtu ozbrojených síl, a pokiaľ tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na nich predpisy platné pre vojakov z povolania.
Osobitná úprava výkonu funkcie sudcov z povolania

§ 57

(1) V záujme zabezpečenia riadneho plnenia úloh súdnictva možno sudcu z povolania dočasne prideliť

a) na využitie skúseností ústrednému orgánu poverenému správou súdov,

b) na výkon sudcovskej činnosti na súd vyššieho stupňa,

c) na výkon sudcovskej činnosti na okresnom súde (vojenskom obvodovom súde) v obvode krajského súdu (vyššieho vojenského súdu), ak ide o sudcu krajského súdu (sudcu vyššieho vojenského súdu),

d) na výkon sudcovskej činnosti na inom okresnom súde (vojenskom obvodovom súde) v obvode krajského súdu (vyššieho vojenského súdu), ak ide o sudcu okresného súdu (vojenského obvodového súdu).

(2) Pokiaľ sudca s pridelením nesúhlasí, nesmie doba pridelenia presahovať dva kalendárne mesiace v kalendárnom roku.

(3) Aj keď súhlasí sudca s pridelením presahujúcim dobu uvedenú v odseku 2, nesmie s výnimkou pridelenia na ústredný orgán poverený správou súdov doba pridelenia presahovať jeden kalendárny rok v období troch kalendárnych rokov.

§ 58

Pridelenie vykonáva

a) minister spravodlivosti príslušnej republiky, ak ide o pridelenie na ministerstvo spravodlivosti alebo na najvyšší súd republiky; v prípade uvedenom na poslednom mieste robí tak po dohode s predsedom najvyššieho súdu republiky,

b) minister národnej obrany, ak ide o sudcov vojenských súdov,

c) predseda Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky po dohode s ministrom spravodlivosti príslušnej republiky (s ministrom národnej obrany), ak ide o pridelenie na Najvyšší súd Československej socialistickej republiky,

d) predseda krajského súdu v ostatných prípadoch; ak sudca s pridelením nesúhlasí, možno ho prideliť iba so súhlasom ministra spravodlivosti príslušnej republiky.

§ 59 až 61 - zrušené

§ 62
Kárna zodpovednosť sudcov z povolania

Sudca z povolania môže byť kárne stíhaný, ak poruší svoje sudcovské povinnosti alebo ak sa správa spôsobom nedôstojným sudcu a narušujúcim autoritu jeho sudcovskej funkcie. Kárnu zodpovednosť sudcov z povolania upravuje osobitný zákon.

Justiční čakatelia

§ 62a

(1) Justiční čakatelia sa pripravujú na budúci výkon sudcovskej činnosti. Sú oprávnení vykonávať pod dozorom sudcu z povolania jednoduché úkony vyhradené samosudcovi, ktoré určí minister spravodlivosti príslušnej republiky (minister národnej obrany).

(2) Justiční čakatelia sú povinní, a to aj po skončení praxe, zachovávať mlčanlivosť vo veciach, o ktorých sa dozvedeli pri výkone svojej činnosti, v rovnakom rozsahu ako sudcovia. Oslobodiť od tejto povinnosti ich môže predseda krajského súdu z dôvodov uvedených v § 49.

(3) Justičným čakateľom na vojenskom súde sa môže stať iba vojak v činnej službe.

(4) Justičný čakateľ skladá pri nástupe do práce rovnaký sľub ako sudca (§ 42).

§ 62b
Prax justičných čakateľov

Účelom praxe je vyškoliť justičných čakateľov pre ich budúcu činnosť. Prax justičných čakateľov trvá spravidla tri roky. Minister spravodlivosti príslušnej republiky, prípadne minister národnej obrany môže na žiadosť justičného čakateľa celkom alebo sčasti započítať do praxe dobu právnickej činnosti v inom pracovnom alebo obdobnom pomere, ak čakateľ získal za jej trvania skúsenosti potrebné pre výkon budúcej činnosti sudcu.

§ 62c
Odborná justičná skúška

Po skončení praxe sú justiční čakatelia povinní podrobiť sa odbornej justičnej skúške, účelom ktorej je zistiť, či má justičný čakateľ potrebné vedomosti a je dostatočne pripravený na to, aby mohol zastávať sudcovskú funkciu. Výnimočne možno justičného čakateľa pripustiť k odbornej justičnej skúške už pred uplynutím prípravnej služby, ak sa v doterajšej praxi osobitne osvedčil.

§ 62d

(1) Na justičných čakateľov vzťahujú sa primerane obdobné ustanovenia § 56 a 56a.

(2) Podrobné predpisy o praxi justičných čakateľov a odbornej justičnej skúške vydá minister spravodlivosti príslušnej republiky a minister národnej obrany.

Niektoré ustanovenia o postavení sudcov z ľudu

§ 63
Povolávanie na súdne pojednávanie

(1) Sudcovia sa povolávajú na výkon sudcovskej funkcie na dobu neprevyšujúcu 12 dní v roku; predĺženie tejto doby je prípustné len vtedy, ak treba dokončiť prejednanie veci začatej za ich účasti.

(2) Sudcovia vojenských súdov a vojenského kolégia Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky povolávajú sa spravidla z ozbrojených síl alebo z ozbrojeného zboru, ktorých je obvinený príslušníkom; musia mať rovnakú hodnosť ako ten z obvinených, ktorý má hodnosť najvyššiu, alebo hodnosť vyššiu.

§ 64
Náhrada mzdy za dobu vykonávania sudcovskej funkcie

(1) Sudcom, ktorí sú v pracovnom pomere, patrí za dobu, po ktorú vykonávajú sudcovskú funkciu alebo plnia iné povinnosti spojené s touto funkciou, náhrada ušlej mzdy. Náhradu ušlej mzdy je povinný poskytovať podnik, v ktorom je sudca zamestnaný.

(2) Sudcom, ktorí nie sú v pracovnom pomere, nahradzuje ušlý zárobok za dobu výkonu sudcovskej funkcie alebo iných povinností spojených s touto funkciou štát. Spôsob a výšku náhrady ustanoví minister spravodlivosti príslušnej republiky.

(3) Štát uhradzuje sudcom hotové výdavky, ktoré vzniknú vykonávaním sudcovskej funkcie alebo iných povinností spojených s touto funkciou. Spôsob náhrady určí Ministerstvo spravodlivosti po dohode s Ministerstvom financií a Ústrednou radou odborov.

(4) Sudcom z ľudu prislúcha okrem náhrady hotových výdavkov a ušlého zárobku za každý deň pojednávania paušálna náhrada za výkon ich funkcie. Túto paušálnu náhradu vypláca štát vo výške, ktorú určí minister spravodlivosti príslušnej republiky. Náhrady prislúchajúce sudcom z ľudu vojenských súdov upraví minister národnej obrany po dohode s rezortnými ministrami, ktorým jednotlivé ozbrojené zbory podliehajú.

§ 65
Zachovanie nárokov v nemocenskom poistení a sociálnom zabezpečení

(1) Sudcovia nemôžu byť vykonávaním sudcovskej funkcie alebo iných povinností s touto funkciou spojených ukrátení na svojich nárokoch z nemocenského poistenia a sociálneho zabezpečenia.

(2) Úraz, ktorý sudca utrpí pri výkone sudcovskej funkcie alebo iných povinností s touto funkciou spojených, sa považuje vždy za pracovný úraz.

§ 66
Pracovné voľno na vykonávanie sudcovskej funkcie

(1) Podniky a ostatné organizácie sú povinné poskytovať sudcom pracovné voľno na vykonávanie sudcovskej funkcie i iných povinností s touto funkciou spojených.

(2) V ozbrojených silách a v ozbrojených zboroch sú príslušní velitelia povinní umožňovať sudcom plnenie všetkých povinností vyplývajúcich zo sudcovskej funkcie.

ŠIESTA HLAVA
PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 67 až § 69 - zrušené

§ 70

Odborná justičná skúška, sudcovská skúška, jednotná sudcovská skúška, jednotná sudcovská a advokátska skúška, vojenská právna skúška, notárska skúška, advokátska skúška, prokurátorská skúška, záverečné hodnotenie čakateľskej praxe a iné obdobné záverečné skúšky, vykonané pred účinnosťou tohto zákona, majú rovnaké účinky ako odborná justičná skúška podľa tohto zákona.

§ 71

(1) Správa súdov je povinná zaradiť sudcu z povolania, ktorý nebol po skončení volebného obdobia znova zvolený, na miesto zodpovedajúce jeho odbornej kvalifikácii a skúsenostiam nadobudnutým v sudcovskej funkcii.

(2) Ak nemožno pre nedostatok voľných pracovných miest urobiť opatrenie podľa odseku 1, je správa súdov povinná byť sudcovi z povolania, ktorý nebol znovu zvolený, nápomocná pri vyhľadaní pracovného miesta zodpovedajúceho odbornej kvalifikácii sudcu a skúsenostiam nadobudnutým v sudcovskej funkcii.

(3) Ak sa nepodarilo sudcu z povolania, ktorý nebol znova zvolený, zaradiť na pracovné miesto ani podľa odseku 1, ani podľa odseku 2, alebo ak nemá bývalý sudca na svojom pracovnom mieste príjem, ktorý dosahoval ako sudca z povolania pred skončením volebného obdobia, poskytuje mu správa súdov od zániku jeho funkcie vyrovnanie vo výške doterajšieho sudcovského platu, prípadne vo výške rozdielu medzi doterajším sudcovským platom a zárobkom, ktorý dosahuje na novom pracovnom mieste. Vyrovnanie prislúcha na čas šiestich mesiacov, ak sudca z povolania vykonával svoju funkciu menej ako päť rokov, a na čas jedného roku, ak túto funkciu vykonával dlhšie ako päť rokov.

(4) Ustanovenie odseku 3 platí tiež, ak bol sudca odvolaný z funkcie podľa § 51, vyrovnanie platu mu však prislúcha iba po čas troch mesiacov. Vyrovnanie neprislúcha sudcovi z povolania, ktorý bol odvolaný, ak má nárok na starobný dôchodok, alebo plný invalidný dôchodok, alebo ak bol odvolaný z dôvodu, ktorý by bol u pracovníka dôvodom pre okamžité zrušenie pracovného pomeru. Suma vyrovnania sa zníži o čiastočný invalidný dôchodok, ktorý bol odvolanému sudcovi z povolania priznaný.

(5) Ak bol sudca odvolaný alebo uvoľnený z funkcie podľa § 44, alebo ak bol podľa tohto ustanovenia zvolený alebo ustanovený na nižšiu funkciu, prislúcha mu na čas troch mesiacov vyrovnanie medzi platom spojeným s doterajšou funkciou a novým platom.

(6) Ustanovenia odsekov 1 až 5 nevzťahujú sa na sudcov vojenských súdov a na vojenských sudcov Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky, ktorých nároky sú upravené predpismi platnými pre vojakov z povolania.

§ 72

(1) Sudcovia z povolania, ktorí sú v čase svojho funkčného obdobia povolaní podľa branného zákona na vojenské cvičenie ako dôstojníci v zálohe a pridelení na vojenské súdy, môžu byť rozhodnutím ministra národnej obrany poverení na túto dobu výkonom sudcovskej funkcie, ktorú inak vykonávajú sudcovia z povolania vojenských súdov.

(2) Za brannej pohotovosti štátu upraví spôsob doplňovania sudcov vojenských súdov a vojenských súdov Najvyššieho súdu Československej socialistickej republiky minister národnej obrany po dohode s ministrom vnútra Československej socialistickej republiky a ministrami spravodlivosti republík.

§ 72a

(1) Vo výnimočných a osobitne odôvodnených prípadoch možno navrhnúť a zvoliť za sudcu z povolania aj občana, ktorý inak spĺňuje podmienky § 39, nemá však zloženú odbornú justičnú skúšku, ak jeho aspoň päťročná právna prax, úspešne vykonávaná, zabezpečuje, že je spôsobilý na výkon sudcovskej činnosti. Osvedčenie o tom, že táto podmienka je splnená, vydáva minister

spravodlivosti príslušnej republiky; ak ide o navrhnutie a zvolenie za sudcu z povolania vojenského súdu, minister národnej obrany.

(2) Výnimočne môžu byť zvolení za sudcov z povolania doterajší sudcovia z povolania bez ukončeného vysokoškolského právnického vzdelania, ak v praxi dokázali, že sú spôsobilí na výkon sudcovskej činnosti. Osvedčenie o tom, že táto podmienka je splnená, vydáva minister spravodlivosti príslušnej republiky.

§ 73
Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa zákon č. 62/1961 Zb. o organizácii súdov a vládne nariadenie č. 63/1961 Zb., ktorým sa vydáva volebný poriadok pre voľby sudcov okresných súdov.

§ 74

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

Zákon č. 36/1964 Zb. o organizácii súdov a voľbách sudcov nadobudol účinnosť 28. februárom 1964, zákon č. 29/1968 Zb. o zmenách niektorých zákonov v súvislosti s úpravou postavenia národného výboru hlavného mesta Slovenska Bratislavy nadobudol účinnosť 9. marcom 1968, zákon č. 175/1968 Zb. o meste Brne nadobudol účinnosť 1. januárom 1969 a zákon č. 156/1969 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 36/1964 Zb. o organizácii súdov a o voľbách sudcov nadobudol účinnosť 1. januárom 1970.

Dr. Hanes v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.